

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemski nedelje in praznike.

Inserati: Prostor 1 m/m × 54 m/m za male oglase do 27 m/m višine 1 K, od 30 m/m višine daje kupčinski in uradni oglasi 1 m/m K 2—, notice, poslano, preklici, izjave in reklame 1 m/m K 3—. Poročke, zaročki 80 K.

Zenitne ponudbe, vsaka beseda K 2—. Pri večjih naročilih popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna Tiskarna" Knafova ulica št. 5, pričilno. — Telefon št. 304.

Korošci in Korošice! Bodite Črtomiri in Miklove Zale!

Naši koroški rojaki, potomci starih slovenskih kmetskih vojvod bodo v nedeljo 10. oktobra imeli slovensko priliko, da izbirajo in izberou za svojo bodočnost kot svojo državo: ali Avstrijo, ki je "nesposobna za življenje", ali Jugoslavijo, ki je obljubljena dežela Indija Koromandija.

Na Slovenjem Koroškem se bo v nedeljo 10. oktobra odigral velik dramatičen prizor svetovno zgodovinskega pomena: Koroški Slovenci bodo nastopili na političnem odru svetovne povestnice in oči vseh diplomatskih gledalcev cele Evrope bodo uprte v starodavni slovenski Korotan, kajti koroški kmetje in delavci, koroške žene in dekleta bodo reševali avstrijsko - nemški - jugoslovenski - italijski problem!

V nedeljo 10. oktobra 1920 se bo še enkrat ponovil v vsej svoji srditosti in ljutosti krvavi — duševni — boj med Valjhunom, sinom Kajtimara in med — Črtomirom, boj med rengati, nemškutari in odpadniki na eni strani in med pristnimi, značajnimi trdnimi Slovenci na drugi strani.

Po več ko tisoč letih se bo odigrala — morda končno in za vedno — krvava zgodovinska igra med Slovenci — in Nemci na Koroškem! Še enkrat se bo dvignil zastor na Krnskem gradu, še enkrat bo izbiralo, to pot odločilno, slovenski kmet svojega vojvoda, svojega gospodarja, da ga po končanem izboru slovensko ustoliči na knežjem kamnu za svojega vladarja. Korošci, sami Črtomiri, najmlajši in najstarejši med jugoslovenskimi junaki, se bodo sami z majhnim tropom branili ter se bojevali za vero staršev, za lepo boginjo Živo, za svoje narodno življenje, za bogovi nad oblaki, za svoje svete narodne svetinje!

Dá, več kot dvakrat šest mesecev je močila koroška tla krvava reka in Slovenec je moril Slovenca, brata, ah res, "kako strašna slepota človeška!"

Toda potomec starih slovenskih knezov vé, da "Največ sveta otrokom sliši Slave", in zato bo našel pot tja, v Jugoslavijo, "kjer nje si novi si prosti vol'jo vero in postave", kajti on vé, da "Manj strašna noč je v črni zemlje krili, ko so pod svetlim solncem sužni dnovi!"

Fran Govekar:

Gospa Mimi.

(Konec.)

Takrat so se borili za slovensko Talijsko Karel Bleiweis Trstenški, dr. Fran Tekavčič, Josip Prosenec, Gust. Pirc in drugi radovolci. Ne le brezplačno, nego celo na lastno škodo. Bili so intendantje, dramaturgi, ravnatelji, nadzorniki, učitelji in blagajniki in tajniki, vse obenem. Gledališče je gojilo vse tri stroke, nemška konkurenca je bila huda in nevarna. A denarnih sredstev skoraj nič. Zato so imeli dela ogromno, skrbi so postale vsak hip neznosne in krize so pretile sezoni za sezono s katastrofo. Toda idealizem teh mož, ki se niso strašili nobenih žrtev, je bil neizčrpán. In razveselili so se novega dramat, talenta Mimi Ogrinčeve, vrgli so skupaj ter zbrali nekaj stotakov ter jo poslali v Ottovo šolo na Dunaj. Veleni samo s svojimi gledališči naj ji bo praktična učilnica! In Mimi se je vsa srečna odplatala v družbi tovarišice, ki naj bi postala domača operna altistka. V par mesecih se je Mimi vrnila. Še navdušenja, še podjetnejša in pogumnejša.

In postala je naša prva ljubljanka. V sezona 1898-1901 je igrala celo vrsto prvli in drugi, tragicnih

in na svojo žalost celo najbolj zoporno ji komičnih ali smešnih ulog. Marfa v Tucicievem »Trilem domu«, Polonica v mojih »Rokovnjakih«, Bogumila v Prešeren-Janglovem »Krstu pri Savici«, Eucharis v Grillparzerjevi »Sappho«, Amalija v Schillerjevih »Razbojnikih«, Vida v Stankovskem »id stope in stopnje«, Ženeslava v Pohlovih »Sedmerih gavranjih«, Ofelija v Shakespearovem »Hamletu«, Amalija v Raimundovem »Zapravljuvcu«, Ana v Cankarjevem »Jakobi Rudic«, Ana v Nisslovi »Čarovnic« pri jezerevitt. Igrali so Goethejevo »Familij Galotti«, Ibsenove »Strahove«, Gogoljevega »Revizioria«, Shakespearjevo kokmedijo »Kako se krote ženske«, Ganglovega »Sina«, Åskerčevega »Izmajlova«, Stritarjeve »Logarjeve«, razne Anzengruberejeve, Sudermannove, Sardouove in dr. igre, žalostne in vesele, — seveda, najrajši hudo vesele in včasih tudi naravnost bedaste. Zakaj Damoklejev meč: Deficit! — razpad! — je visel nad našim gledališčem na nitki, ki je postajala tanjša in tanjša...

Tedaj je Mimi poklical k sebi Dunaj. L. 1897 se je tamkaj odločila njena srčna usoda in zdaj je stola v zakonsko zvezo. Na njenem mestu je prišla v Ljubljano nepozabna češka umetnica Krista Rü-

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan .	K 180—	celoletno	K 240—
polletno	90—	polletno	120—
3 mesečno	45—	3 mesečno	60—
1	15—		20—

"Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročnina doplačati." Novi naročniki naj pošljajo v prvici naročino vedno po nakaznici. Na same pismena naročila brez poslative denarja se ne moremo ozirati.

Uradništvo "Slov. Naroda" Knafova ulica št. 5, L. nadstropje. Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 1 krona.

Poština plačana v gotovini.

smejo! Ali ni to vnebovijoča krivica! Zato raztrgajte v nedeljo 10. oktobra na dan plebiscita v sveti narodni jezi zeleno nemško glasovnico in denite obe — raztrgano zeleno in čisto, celo, belo glasovnico v skrivnostno kuvertu!

Ne mrzli sever, ne uboga, falirana, propadla Avstrija, temveč solnčni jug, bogata, mlada Jugoslavija naj bo vaša vodnica in kraljica!

Maščujte se nad tisočletno avstrijsko nemško krivico, vrzite jo na dan glasovanja ob tla in resili boste sebe, svoje brate Ziljane in Primorce suženjskih verig in spon!

Rojak iz Roža.

— *

Slovenska zemlja na Koroškem slovenskemu kmetu.

Plemenitaši so si prilastili tekompotleti ogromno slovenske zemlje in dandanašnji ima v coni A na Koroškem 19 nemških grofov, baronov in vitezov skupno 88.641 hektarjev zemlje. Veleposestva v coni B pa znašajo nad 40.000 hektarjev, tako, da merijo vse vlastosestva v Slovenski Koroški nad 130.000 hektarjev. Vsa slovenska Koroška meri približno 280.000 ha. Torej imajo nemški plemenitaš skor polovico slovenske zemlje. Tako so se zajedni med Slovencem in gospodovali nad njimi. Pravi čudež, da so se že ohranili Slovenci, da jih ni že zdavnaj pogolnila nemška vsemogučnost! Par plemenitašev ima toliko zemlje, kakor 80.000 slovenskih kmetov in delavcev. To je vnebovijoča krivica! Ali ta krivica se da odpravi? Da 10. oktobra 1920 more to krivico steti in vreči ob tla! Koroški Slovenci! Glasujte v nedeljo vsi za Jugoslavijo in izginili bodo iz Vaše srede nemški krovosevi. Jugoslavija bo izvedla agrarna reforma in ako pripade Koroški Jugoslaviji, potem se bodo nemška vlastosestva razdelila med kmete in delavce. Potem bo koroški Slovenec rešen nemške more in na svoji zemlji bo sam svoj gospodar! Oglejte si prelepé gozdove in travnike, ta krasna, obsežna zemljišča, vse to je slo-

venska zemlja, slovenska last, iztrgana Slovencu iz rok, da se redi na njej nemška zalega in tlači in zatira koroški slovenski rod. Nekaj je bil svoboden koroški kmet, ali Nemec ga je podjarmil in nemški vpliv se je vsedel za vrat vsakemu koroškemu Slovencu ter mu tragal slovensko zavest. Pa je ni iztrgal in 10. oktober mora pokazati, da je živa slovenska zavest na Koroškem in ta zavest povrne koroškemu Slovencu njegovo po tuju mu odvzeto zemljo. Bliža se resiteljica Jugoslavija, ki bo z agrarno reformo poravnala stoltele nemške krivice. Zato pa se globoko oddahne dne 10. oktobra koroški Slovenec, ker bo svoboda posajala na njegovo zemljo. Sam svoj gospod na svoji lastni zemlji! To bodi glasovni klic v nedeljo in nemški zmag se bo gladen umaknil v svoj brlog. Gorje pa, tisočkrat gorje, ako bi slovenska Koroška prišla pod Nemce. Slovenec bi obesali in pobijali, brezpraven bi bil Slovenec, vzel bi mu zemljo in na nekdajnem svojem svetu bil za zadnjega nemškega hlapca. Voliti torej ni težko na dan 10. oktobra: Ali jugoslovanska voboda, prostost in pravica ali pa večna nemška sužnost. Zato pa: v boju za svojo slovensko zemljo, vsi za svobodo!

— *

Na naslov plebiscitne komisije.

Medzavezniško plebiscitno komisijo opozarjam, da hodič celovške razbojniške tolpe v glasovalno cono A, ne da bi se tamkaj udeleževala agitacije in propagande, v kolikor je dovoljena, marveč zgolj v tu namen, da povzročajo spopade in incidente, ker mislim, da bodo na ta način načrtane dosegli, da bi to ozemlje zasedle entitete čete in da bi se odgodil plebiscit, kar bi bilo samo v prilog nemški stvari. Prepričani smo, da ni v interes zaveznikov, da bi se plebiscit odlagal ad infinitum ter s tem vzdruževal anarhijo, ki je zavladala na plebiscitnem ozemlju v trenutku, ko se je odpravila demarkacijska črta. Zato pozivamo plebiscitno komisijo, da ukrene vse potrebno, da se napravi že vendar enkrat konec divjanju plačanih nemških razbojniških čet, ki ih posiljajo iz Celovca na slo-

vensko ozemlje samo v to svrhu, da bi tu izvrale nemire in izgredje ter spravile v strah mirno slovensko prebivalstvo.

Plebiscitna komisija naj bo uverjena, da se naš narod na Koroškem ne da ustrahuje. Dokaz tega so krasni pojavi narodne zavednosti in zavesti, ki jo opazamo zlasti v zadnjem času, dokaz tega skratno čvrsto prepričanje našega ljudstva, da bo slovenska stvar na Koroškem zmagača vkljub vsemu nemškemu nasilstvu in teroru, vkljub zvijačam koroških Nemcev in njih laških prijateljev, vkljub lažem, ki jih troši od avstrijskega zunanjega urada plačano časopisje po vsem svetu, vkljub podkovanjem z živil in drugimi živiljenjskimi potrebščinami in vkljub podprt v znesku 16 milijonov krov, ki jih je poslal Berolinu koroškim Nemcem in nemčurjem v agitaciji.

zgrnila strašna osamelost z vso svojo mučno duševno in srčno praznoto. Gledališče je postal kino, koncertne dvorane so se premenile v kasarne, povsod ogleduh in ovaduh, mož v puljski trdnjavi, a prijatelji na vseh frontah in po vseh špitalih. S kom naj bi govorila o svojih nekdajnih idealih, s kom o umetnosti, knjigah, živiljenjskih problemih in družbenih zagotonkah?

Poklicala me je v Unionski kavarni za mizo ter mi izlivala dušo par ur. Refren pa ji je bil: »Sama! Tako sama!« — In nihče je — ne ljubi! Nihče ne razume! ... Oh, Bog, kako strašno topo je to življenje! —

Pa je končno le našla sorodno dušo. In vzcvela je, razživelna! Sreča jo je obsijala kakor večerna zarja z zlatordečo avrevo. A domišljala si je, da mora trajati ta sreča večno. Mora! je zahtevala svoj glavo. Pa je minila vojna ... pa je ugasnila zlatordeča večerna zarja in kruta treznost živiljenjskih zahtev je kakor gost mrak objel Minimo dušo. In spoznala je, »kako se v strup prebrača vse, kar srci si sladkega obeta.« Uvaževati, upoštavati ni marala. Vse ali nič! In skočila je resolutno v temo, v — nič... razočarana idealistka!

A prišla je vojna in nanjo se je

ske namene, vkljub močnemu izvedeni agitaciji, ki jo je organiziral »Heimatsdienst«.

Naš narod bo s svojim glasovanjem pokazal, da je vedno imel in še ima to zavest, da je plebiscit na Koroškem krivčen in nepotreben in da je antanta zakrivila vnebovijoč greh s tem, da je naložila breme plebiscita Sloveniji, oni Sloveniji, ki je Seton Watson imenoval »scapegoat« — žrtveno lagnje Evrope.

10. oktober bo sicer za nas razburljiv, a vendar tudi svečanost dan, ki nam daje namen, vse za vse črte, to bo dan, ki dokaze vsemu svetu, da je Koroška bila, da je in da bo za vse črte ostala jugoslovenska in slovenska. 10. oktober bo praznik, ki bo v zgodovini za večne črte započel slovenstvo koroške zemlje.

Politične vesti.

= Priprave za volitve. Po vseh pokrajinala države se je že pričelo s pripravami za volitve v konstituanti. Iz vseh krovjev poročajo o zborovanih, sestankih delegatov posameznih strank itd., itd. Iz Splita poročajo o tem, da se v nedeljo vršila tamkaj sejca seljakega saveza, na kateri so se delegati izrekli za izvenstrankarsko kandidatno listo dr. Trumbiča. Minister prosvete Svetozar Pribličević je odpotovil na volilni shod v Suboticu. Tudi iz Makedonije poročajo, da vladoma temi sestanki, kar so ostro napadali neznavno povisjanje plač državnih nameščencev. Za večno glasov se je vodil v Makedoniji, kar počasno, nazivajo obe stranki »radikalje«, demokrati pa »dimokrati«. V političnih krogih se zatrjuje, da se bosta oba stranki prizadeti v Makedonijo.

= Pred uradniško stavko. Zvezda državnih nameščencev je imela včeraj dopolnilno shod, ki je bil precej burem. Vsi govorniki so ostro napadali neznavno povisjanje plač državnih nameščencev. Za večno glasov se je bil sprejet sklep, naj se povisjanje odkloni. Predlagana je bila resolucija, po kateri naj bi uradništvo stopilo s 15. t. m. v stavko, ako se ne ugodil njihovim zahtevam in ako na to je pristanejo tudi druge zvezze. Proti tej resoluciji je nastopilo mnogo glasov in je nastalo splošno razburjanje tako, da je radi tega predsednik shod moral zaključiti.

= Pakt med slovenskimi klerikalci in hrvatsko zajednico. Osiek, 4. oktobra. Zajednički »Hrvatski list« prima z Ljubljane slednjo vest: Vest o zaključku eksekutivnega odbora SLS, da se ponudi sporazum hrvatski zajednici, je neobitna istina. Samo pučka stranka na Hrvatskem se protivi temu sporazumu, osobito pa grupi mlajših politikov okrog

poslati deloma že v noč od četrtka na petek v cono A, ostale pa v noč od sobote na nedeljo. V slovenskem zaledju pa organizirajo stavko železničarjev in vseh nemškočutecih državljanov kraljevine SHS. Pretrgati hočeta brzojavne in telefonske zveze ne samo v glasovalnem ozemlju, ampak tudi po vsej Sloveniji. O tem načrtu se je izvedelo do zanesljive nemške strani. Razumljivo je, da v plebiscitno komisijo, ki te nemške priprave mirno gleda, nimamo nobenega zaupanja. Razpoloženje našega ljudstva je izvrstno.

— d Velikovec, 4. oktobra Snoči je tu di Italijan podčastnik na Glavnem trgu izrazil naše vracače se izletnike z življanjem in kazanjem pasjega biča. In sreči so bili takoj naši orožniki na licu mesta, ki so onemogočili nadaljnje incidente. Dotični Italijan je bil s svojim drugom v družbi z velikočasnim Nemcem, s katerim je prisko do prekanja. Orožništvo je razpršilo celo gručo.

KOROŠCI OPROŠČENI VOJAŠKE SLUŽBE.

— d Beograd, 4. oktobra Ministrski svet se je v eni svojih zadnjih sej bavil z vprašanjem o osvoboditvi vseh Korošev od vojaške službe in o uvedbi milice na severni meji na Štajerskem in Koroškem.

ODPOKLICANI NAVARINI.

— d Pliberk, 4. oktobra. Predsednik okrajnega sveta v Pliberku italijanski podpolkovnik Navarini, ki je izrazil znani incident preteklo nedelje, je bil odpoklican. Na njegovo mesto pride italijanski major Carrara.

NEMŠKE LAŽI IZ GLASOVALNE CONE A.

— d Dunaj, 4. oktobra. Kakor poroča »Wiener Mittag«, je brzojavil poročevalca haškega lista »Nieuwe Curant«, ki se je včeraj v Bistrici udeležil nemškega zborovanja, svojemu listu: V coni A vladala teror. Jugoslovenske tolpe hodijo okrog in plenijo pri nemškem prebivalstvu. Včeraj sem bil skupno s Kalteneggerjem napaden od takih tolpe in sem se le s težavo rešil. Sedaj so Kalteneggerja ob belem dnevu napadli in pretepli. Ugotovljam, da medzavojna komisija te razmere tripi, ne da bi posegla vmes. (Opomba LDU: Pričaško gorenje poročilo kot tip mnogoštevilnih enakih poročil, ki jih pošiljajo Nemci po svojih na ta ali drugi način pridobljenih prijateljih z znanimi nameni v svet. Najbrže ni slučaj, da je Kaltenegger že v tretji izdaji v zvezi s tolovaškimi napadi središče razširjenih romanov.)

— *

Zahvala koroške dece.

— En narod poganja prejzen ves nov...

Okrajski šolski svet v Borovljah izreka tem potom v svojem in imenu koroške mladine kar najprisrčnejšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način sodelovali in pomogli do tako lepo uspele manifestacije ob prilikli izleta koroške dece v Ljubljano. Vse je tekmovalo v prisrčnosti — vsem gre zahvala na tem mestu!

Na svjedenje v jugoslovenskem Kotrotanu!

— *

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. oktobra 1920.

— Prosta vožnja za glasovalec na Koroškem. Vsi oni, ki imajo glasovalno pravico pri plebiscitu, dobe brezplačne vozne listike na vseh progah južne železnice v naši državi in sicer v dneh od 1. do 10. oktobra za vožnjo tja in v dneh od 10. do 17. oktobra za vožnjo v svoje bivališče, ako se pri železniški blagačni izkažejo z glasovalno izkaznico ali s potrdilom dotične občine, kjer imajo glasovalno pravico. Iste ugodnosti tudi dobe po vseh progah državni železnic.

— Smrt narodnega dobrotnika. Došla je nam brzojavna vest, da je umrl v Makolah na svojem posetju g. dr. Josip Gorg, odvetnik v Šmarju pri Ježah, načelnik okrajnega zastopa in predsednik ondotne poslovnice. Pokojnik, ki si je pridobil za slovensko stvar v šmarskem okraju neprcenljivih zaslug, je bil rodoljub starega kova, ki je ved čas svojega življenja z največjo poživovalnostjo podpirjal vsako našrobitveno društvo. Podpiral je materijelno vse narodne naprave, z največjo ljubeznostjo pa se je oklepal »Družbe sv. Cirila in Metoda«, o kateri je vedno in vedno naglašal, da je to organizacija, ki jo mora podpirati vsak pošten Slovenec. Kako visoko je ceni delovanje naše šolske družbe, dokazuje tudi njegova uporoka, ki jo je napisal že 31. januarja 1906. V tej svoji oporoki je postavil »Družbo sv. Cirila in Metoda za svojega univerzalnega dediča«. S tem je družbi naklonil čez 1 milijon krov. Politično je bil pokojnik zvest pristaš na predne stranke Pogreb bo jutri v sredo ob 15. uri v Makolah. Velikodušnemu narodnemu dobrotniku, čigar ime bo zapisano z zlatimi črkami v analni naše šolske družbe, bodo ohranjene časten in trajen spomin.

— Državno »Gospodarski Zvon« sporoča, da je od danes naprej strankam, ki žele pojasnil radi plebiscita-glasovanja, vsak dan na razpolago g. Konrad Likozar v mestni hranilnici, Prešernova ulica 3, ker so vsi drugi odborniki odšli na Koroško.

— Odlikovani železničarji. Danes dopoldne je izročil načelnik kurilnice Južne železnice g. Igo Šega po kratkem jedrtem nagovoru načrtoval odlikovanje teme železničarjem: zlato kolajno za uslužbo kraljevemu dvoru instrukcijskemu strojvodjemu Rudolfu Galetu in Franu Štrajharju ter strojvodjemu Edvardu Klaverju in Franu Za gradišku; srebrno kolajno strojvodju pripravniku Ivanu Gregorčiču in kurilnjaku Franu Jamniku in Andreju Gorjancu. Odlikovani so vodili ob prilikli regentovega poseta v Ljubljani dvorni vijak iz Zagreba v Ljubljano in nazaj.

— Onim ki so služili na koroški fronti. Komanda dravske divizijske oblasti Javljaj: Na stavljeni predlog in prošnjo tukajšnje komande, da se onim obveznikom letnika 1899 iz ozemlja dravske divizijske oblasti, ki so bili z ozirom na vladajoče razmere predčasno vpoklicani v aktivno vojaško službovanje na dan 8. januarja 1919 in so bili 7. in 11. leta nihovih starosti odslužili vojaška doba Izjemoma šteje na kaderski rok, je minister vojne in mornarice s. Pov. F. D. Br. 9340 od 1. septembra 1920 izvolo izdati sledičo na redbo: Radi izjemnih razmer, katere so vladale na ozemlju dravske divizijske oblasti, vsed česar je poveljnik dravske divizije bil prisiljen, uporabiti tudi mladeniče, rojene leta 1899, na koroški fronti kot aktivne borce, potrijem gorenji predlog, da se tudi mladeničem, rojenim leta 1899 na ozemlju dravske divizijske oblasti, prima na račun službovanja čas, ki so ga prebrali v naši vojski prošlega leta s tem, da imajo doslužiti ostanek časa do odrejenega jima roka.

— Nekaj neverjetnega. Nedavno tega smo zabeležili, da se hravski in srbski listi prav malo ali nič ne brigajo za koroški plebiscit. V tem smislu je

danes nič zganil. Tudi malo več zavedenost!

— Duhaniki med sabo. Nauk »ljubiči svojega bližnjega kakor samega seber« bi morali predvsem oznanjevati duhaniki. Toda ne samo oznanjevati, morali bi se sami v prvi vrsti ravnati po njem. Žalibog da je mnogo duhanikov, ki se ne ravna po tem zlatem nauku. Med temi je tudi dekan Pešec v Šmarju pri Šapu. Njegova pomočnika sta nedavno tega imela bio in sta nabrala dokaj žita, ki ga pa nista mogla nikjer shraniti. Obrnila sta se torej na svojega dekanata, prošeč da bi smela v njegovi žitnici shraniti nekaj vreč pšenice. Gospod dekan pa je to prošnjo odklonil, če da ima svojo žitnico prepričljeno. Tudi ugovor, da shramba ne more biti polna, ker često ne dobiti kaplana po več dnu kruha pod izgovorom, da je zmanjšalo žita, ni imel uspeha. Dekan je ostal neizprosen, dasi mu je bilo znano, da se nahaja v sobi, ki pripada kaplanoma, po krivici njegova posojilnika, ki jo vodi on sam. In zgodilo se je, da sta kaplana obrnila ost in rekla: »Ako nama ti ne privočiš shrambe za najino žito, ne privočiš midva strehe tvoj posojilnik.« In še tisti dan je bila posojilnika na cesti, duhovna pomočnika pa imata svojo shrambo.

— Kje imate pamet? Naš stanovanjski urad je ob sami staroverski birokratiji menda že popolnoma ob pamet. Življenje mu ni nič, paragraf, napravljena naredba je alfa in omega vsega. Dogajajo se neverjetni slučaji, ki morajo ljudi razburjati ter jim jemati vso v pravčnosti. Oti jih birokrati imajo na vesti, da ljudje obupavajo nad pravico v Jugoslaviji. Na primer tale slučaj: Na Dolenjski cesti št. 29 ima hišico Amalija Lewicka, vdova asistenta prikr. komisarijatu za agrarne operacije, hči slovenskega nadučitelja v pok. Franja Klinarja. Med vojno je oddala stanovanje neki obitelji železničkega vagončenca, čevar brat v Zelezni Kaplji dve hiši. Ti so ji izjavili, da potrebujejo streho kvečjemu za šest mesecev, Lewicka pa je začasno k očetu. Med tem je železničar pridobil ljubljansko domovinstvo, Lewicka pa je ostala — Poljakinja po možu in danes nima strehe! Hišna posestnica nima pravice do lastne hiše, dasi živi že 12 let v Ljubljani, je rojena Slovenka in uradnika voda! Toda »Poljakinja« je, najemnik pa je »Ljubljancanc«; zato hišna posestnica marš ven! Najemnik je imovit — Lewicka reva! Tako se goди danes, ko je paragraf vse, a življenje nič!

— V češkoslovaški Bratislavai poznajo vedno le še nemški Laibach celo pri onotnom magistratu. O ljubljani menda se niso slišali! Tamošnja mestna sirotišnica piše vedno le »Laibach«, med tem, ko v Ljubljani dobro vemo, da Bratislava ni več »Pressburg«. V slovenskem zemljepisu smo še vedno najbolje poučeni Slovenci.

— Klub »Soča« je priredil v nedeljo 3. tm. v veliki dvorani Narodnega doma dobrodelno prireditev, ki je izbrano uspela. Občinstva, zlasti Primorje

je bilo toliko, da so bili veliki dvorana in stranski prostori mnogo premajhni. Nastopil je zbor primorskih pevcev, ki je zapel več pesmi z dobrim umevanjem, več Primork je deklamiral, okrog 8. ure pa je predsednik kluba »Soča«, narodni poslanik g. dr. Dinko Puc, v lepem govoru pozdravil priročnika prvovalja dr. Gustava Gregorina, očrtačjo njegove žrtve in zasluge za Trst in primorske Slovence. Dr. Gustav Gregorin, kateremu je bila izročena umetno izdelana diploma, se je v daljšem govoru zahvalil za presreni pozdrav, omenjajoč težkoče, ki so jih stavili naši veliki zapadni zaveznički našem ujedinjenju, ki niso med vojno verjeli našim delegatom v jugoslovenskem odboru, da žele biti in da so Srbji, Hrvati in Slovenci en sam narod. Občinstvo je prirejalo svojemu zaslžnemu prvoroditelju, ki že 40 let delno neumorno za svoj narod v Primorju, navdušene ovacije. Nato se je razvila neprisiljena zabava pri posameznih paviljonih, kjer so naše Primorce neumorno stregle mnogobrojnemu občinstvu.

— Iz ruskega vjetništva se je vrnil v petek medicinc g. Drago Vidmar. Ujet je bil 26. avgusta 1914, bil je torej nad šest let v ujetništvu, kjer je opravljal zdravniško službo. Izvirovitev je med občinstvom vzbudila veliko navdušenje. Vsako novo včaganje obločnico je spremljalo stotero odobravanje. Glavne ulice so bile polne občinstva, ki je sledilo vžiganju posameznih obločnic. Luči gorijo do pol 1. ure, nekatere celo noč, prvo noč so gorele vse od sobote do nedelje zjutraj.

— Kako dolgo še? Pišejo nam: Blizu se že drugo leto, odkar imamo svobodno Jugoslavijo, a najdejo se še vedno zastreliti uradi, ki jim je narodna zavest in ponos deveta brigga in ki imajo še vedno v rabi samo nemške tiskovine, napis, štamplje, pečete. Tako ima na primer davčni urad na Vodnikovem trgu, kjer se kolekciujejo trgovske knjige, že starci pečatnik, na katerem se zrcali napis: »K. K. Steueramt für die Stadt Laibach in seveda tudi še vedno — avstrijski grb. To je šandal, ki presega vse meje. Nemci in Lahi so v tem oziru zavednejši, kar jum moramo priznati. Kateri kamor se usedejo, takoj zbrisejo zadnje slovenske sledove. Pri razmještanju in presojanju takih stvari, vsljuje se človeku misel, da so ti staro-kopitni uradniki ali popolnoma brez narodnega čuta, ali pa še vedno upajajo na čudežni novi preobrat in povratak nekdajne avstrijske vlade in režima. Izgovor, da se mora danes s tiskovinami i. dr. štediti, je jalov, kajti pri tiskovinah se varčuje, pri drugih stvareh se pa vsled slabega gospodarstva trošijo milijoni. Čudno je na tem tudi to, da se niso naši gr. kamor z tem nogleda do

— Koncert Zlatka Balokovića. Balokovič koncertira menda že treči v Ljubljani. Publike, ki obiskuje njegove koncerte, ga dobro pozna in njegov talent je nepotreben, ostalih, ki jih ni, pa vse to italijane. Govorit bo treba v prvi vrsti o programu. Balokovič je brezpostopek velik goslač, zdi se mi le, da neguje velik talent. V tem smislu je izjemna

vsič včerajšnji koncert dokazuje to v svojem jedru. Če izvzamem nekoliko reči globoko občutenih dodatkov (n. pr. Schumann — Abendlied) kjer je umetnik odvrgel suho virtuozenost in dal duško svojemu srcu v sladki, nežni kanti-

leni, je bila vsa ostalna, v glavnem stara glasba račun, sloneč na zunanjem efektu, katerega faktorji so: blesteče pasaze, virtuozenost v dvojnih prijemih, obvladovanje loka, trgane note, flajoletni toni itd. Sicer pa se mi je kazalo, da se Balokovič pot bori ves čas z indispozicijo, katero je bil morda kriv neki nedostatek inštrumenta, kolikor se zamogel razumeti iz nagovora umetnika. Program, žal, goslač ni dal prilike pokazati toploto, globoko občuteno igro, originalnost interpretacije itd. Grajati torej treba program. Niti ene modernejše skladbe; ponajveč stvari, spadajoče v železni repertoar vseh violinistov, kakor n. pr. Paganini, Sarasate, Bazzini, Wieniawski. (Zakaj je izostal Manojlović, ne vem.) Nad njimi poskuša svoje zobe uspešno ali brezuspešno vsak »hodočik virtuoza. Takim ukaženjem ljudem pa je treba pokazati nova, zanimivejsa pata, nove, visoke cilje, odpreti jim aver v dragoceno novo in novejšo vijolinsko literaturo. Se najbolj mi je ugajal Preludij in Allegro Pugnani — Kreislera, stvar res globoka v skladbi, ponajveč stvari, spadajoče v železni repertoar vseh violinistov, kakor n. pr. Paganini, Sarasate, Bazzini, Wieniawski. (Zakaj je izostal Manojlović, ne vem.) Nad njimi poskuša svoje zobe uspešno ali brezuspešno vsak »hodočik virtuoza. Takim ukaženjem ljudem pa je treba pokazati nova, zanimivejsa pata, nove, visoke cilje, odpreti jim aver v dragoceno novo in novejšo vijolinsko literaturo. Se najbolj mi je ugajal Preludij in Allegro Pugnani — Kreislera, stvar res globoka v visoko umetniška. Vse drugo je več ali manj duhovita, zanimiva, celo zvčno lepa salonska glasba. Ponavljajo pa, da je Balokovič nesporo velik goslač, kateri ima že alure svetovnega potovalca. Publike je aplo dirala brez konca, kar je prisilil umetnika, da je navrgel nekaj jako lepih stvari, ki so celo nudile več glasbenega užitka kakor koncert sam. Spremljeval-

ka je z razumno igro srečno izpopolnila umetnika. Obema je bil v znak hvaležnosti priznanja in vsestranskega občudovanja podarjen lovorjevenec.

— Proslava 50letnice hrvatske opere. Zagreb, 3. oktobra. Včeraj se je na svečan način proslavila 50letnica obstanka stalne hrvatske opere s predstavo »Zrinjski«. Ob tej priliki je prejelo hrvatsko gledališče mnogo častnik, med drugimi pozdrav ministrstva Svetovnega Pričeviča, narodnega gledališča v Beogradu, od srbskega pesnika Sime Pandurovića, osječkega in drugih provincialnih gledališčih uprav ter od uprave narodnega gledališča v Ljubljani, katero sta pri svečani predstavi zastopala g. Pavel Golia in g. Rukavina.

Repertoar Narodnega gledališča.

Drama:

Torek, 5. oktobra: Zaprt. Sreda, 6. oktobra: Hasanaginica, D. Četrtek, 7. oktobra: Za narodov blagor. A.

Petak, 8. oktobra: Anfisa, E.

Sobota, 9. oktobra: Pygmalion, B.

Nedelja, 10. oktobra: Hasanaginica, izven.

Ponedeljek, 11. oktobra: Za narodov blagor. D.

Opera:

Torek, 5. oktobra: Rigoletto, E. Sreda, 6. oktobra: Lepa Vida, C.

Četrtek, 7. oktobra: Faust, B.

Petak, 8. oktobra: Glumači, Kraljca lutk, D.

Proda se dober klavir (Stutzflügel). Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7575

Proda se lepo izdelan in dobro ohranjen biljard (Wendebrett). Naslov pove uprava Slov. Naroda. 7574

Privatna, bolniška strežnica se nahaja v Jenkovi ulici štev. 6. 7547

Zamenjam začelo ročno damsko uro za omaro za obleko. Ponudbe pod Redka prilika 7571* na upravnitvo Slov. Naroda. 7571

Proda se damski zimski naramni plasti. Ogleda se od 1—3 ure pop. Naslov pove upravnitvo Slovenskega Naroda. 7563

Izjurjena stenografinja in stroj slovenski in nemški jezik, s prakso, želi mesta za dopoldanske ali vsaj do 14. ure popoldne. Nastopi lahko 1. novembra 1920. Ponudbe z navedbo plače pod "Vestni 7488" na upravnitvo Slovenskega Naroda. 7488 Celje. 7502

Perilo se sprejme v popravilo. Selenburgova ul. 7, III. nad. 7560

Proda se otroška posteljica in voziček. Rožna dolina št. 217. 7559

Pisalni stroj z vidno pisavo in slov. fastafuro se proda. Naslov v upravi Sloven. Naroda. 7554

Na stanovanje in event. brano se sprejmeta 2 gospici iz dobre hiše. Lavrenčič, Frančiškanska ul. 10, I. nadstr. 7548

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Les okrogel in sicer javorjev, bukov in gabrov v veči množini, lipov in bruškov v manjši množini kupimi takoj. Ponudbe z navedbo cene, dobavnegama ter v kraju kjer si je mogoče les ogledati na William Prima, Potzela pri Celju. 7502

V globoki žalosti javljamo, da je umrla naša predobra, srčnjubljena soproga ozir. mama, gospa **Marija Vilmanova** po težki bolezni previdena s sv. zakramenti dne 4. oktobra. Pogreb bo v četrtek, dne 7. t. m. zjutraj ob 9. uri na Jesenicah. **Sava pri Jesenicah**, dne 5. oktobra 1920. Kristjan, tov. delovodja, soprog. — Cilka, učiteljica, hčerka.

Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah naznana prežalostno vest, da je njen velezaslužni načelnik, blagorodni gospod **dr. Josip Georg** odvetnik, načelnik okr. zastopa, itd., po kratki bolezni na svojem posestvu v Makolah v 59. letu svoje dobe dne 4. oktobra zjutraj preminul. Pogreb se bo vršil v sredo, 6. oktobra ob 3. uri popoldne v Makolah.

Načelstvo.

Hranilnica in posojilnica v Šmarju pri Jelšah naznana prežalostno vest, da je njen velezaslužni načelnik, blagorodni gospod **dr. Josip Georg** odvetnik, načelnik okr. zastopa, itd., po kratki bolezni na svojem posestvu v Makolah v 59. letu svoje dobe dne 4. oktobra zjutraj preminul. Pogreb se bo vršil v sredo, 6. oktobra ob 3. uri popoldne v Makolah.

Načelstvo.

Okraini zastop v Šmarju pri Jelšah javlja tužno vest, da je njegov dolgoletni, zaslužni načelnik, gospod **dr. Josip Georg** odvetnik, itd. v Šmarju p. j. dne 4. oktobra na svojem posestvu v Makolah nenašoma preminul. Blag bodi spomin odličnemu možu!

Okraini odbor.

Potri neizmerne žalosti naznajamo podpisani vsem sočinjnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni oče, soprog, brat, stric in svak, gospod **Emil Stanek** r. inž. in obratovodja premogovnika v Lešah

dne 1. oktobra 1920 v 58. letu svoje starosti nepričakovano umrl. Zemeljski ostanki rajnega bodo v nedeljo, dne 3. oktobra ob 4. uri popoldan v hiši žalosti na Lešah blagoslovjeni in nato na pokopališču pri Mariji Devici na jezeru položeni k večnemu počitku.

Sv. maša zadužnica se bode darovala dne 4. oktobra ob 8. uri zjutraj v fami cerkvi pri Mariji Devici na jezeru.

Leš-Prevalje, dne 1. oktobra 1920.

CIM Stanek, soproga Jaro, Mila, Emil, Nera, Lili Stanek, otroci. Vsi sorodniki.

KLAVIRJE Feliks Pouše Ljubljana, Tržaska c. 45,

uglašuje in popravlja klavirje solidno in točno. Gre tudi na dezelno. 7051

Proda se velika blagajna s trezorjem št. 4—5, fabrikat Wiese, predvojni izdelek. Poizve se v pisarni trdke Felice Urbanc, Ljubljana. 7540

Kontoristinja z večletno praksjo, večja slovenskega in nemškega jezika, Izurzana v korespondenci in strojepisu, želi premeniti službo. Ponudbe pod "Služba" 7549* na upravnitvo Slov. Naroda. 7549

Na stanovanje in event. brano se sprejmeta 2 gospici iz dobre hiše. Lavrenčič, Frančiškanska ul. 10, I. nadstr. 7548

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Les okrogel in sicer javorjev, bukov in gabrov v veči množini, lipov in bruškov v manjši množini kupimi takoj. Ponudbe z navedbo cene, dobavnegama ter v kraju kjer si je mogoče les ogledati na William Prima, Potzela pri Celju. 7502

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji, ročci, klobuk, otroški plasti pri hišnici na Sv. Petra cesti 22, od 2 do 4 pop. 7561

Na prodaj blago, bluze, čevlji